

Załącznik nr 1
do Zapytania ofertowego nr 1/2021
znak sprawy: GOPS.0911.5.2021

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia

Nazwa zamówienia:

**Zorganizowanie i przeprowadzenie kursów zawodowych dla uczestników projektu pn.:
„Nasze wsparcie – Twój sukces!”**

I. Informacje ogólne

1. Przedmiotem zamówienia jest zorganizowanie i przeprowadzenie kursów zawodowych dla uczestników projektu pn.: „Nasze wsparcie – Twój sukces!”, zwanego dalej Projektem, z podziałem na następujące części:
 - 1) część nr 1 zamówienia pn.: „Zorganizowanie i przeprowadzenie kursu: kasjer – sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej dla 5 osób”;
 - 2) część nr 2 zamówienia pn.: „Zorganizowanie i przeprowadzenie kursu florystycznego dla 14 osób”;
 - 3) część nr 3 zamówienia pn.: „Zorganizowanie i przeprowadzenie kursu: opiekun osób starszych i niepełnosprawnych dla 6 osób”.
2. Przedmiot zamówienia obejmuje kompleksowe zorganizowanie i przeprowadzenie kursów zawodowych wymienionych w pkt 1, prowadzących do uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez 25 uczestników Projektu. Kursy powinny być dostosowane do predyspozycji i potrzeb uczestników Projektu zgodnie z opracowanymi dla każdego uczestnika Indywidualnymi Planami Działania (IPD).
3. **Zamawiający wymaga, aby wymiar godzinowy każdego z kursów wynosił 150 godzin.**
4. Uczestnikami Projektu są osoby bezrobotne, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a także osoby niepełnosprawne, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

Uwaga: W każdym z kursów zawodowych (część nr 1 - 3 zamówienia) udział brać będzie po jedynej osobie niepełnosprawnej – informacje o rodzaju oraz stopniu niepełnosprawności tych osób - w zakresie niezbędnym do przygotowania i przeprowadzenia kursu - Zamawiający przekaze Wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa w sprawie zamówienia.

II. Szczegółowe wymagania dotyczące przygotowania i zorganizowania kursu (dot. wszystkich części zamówienia)

1. Kurs ma prowadzić do uzyskania przez uczestników Projektu kwalifikacji zawodowych potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), zgodnie z załączonym do niniejszego opisu załącznikiem nr 8 „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu

Spolecznego” do Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r. Nabycie kwalifikacji musi zostać zweryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego sprawdzenia (np. w formie egzaminu) przyswojonej wiedzy i uzyskanych kwalifikacji.

2. Kurs musi obejmować zajęcia prowadzone w formie teoretycznej i praktycznej.
3. Zajęcia powinny być realizowane od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00.
4. Wykonawca zapewnia pomieszczenia (sale) z wyposażeniem właściwym dla realizacji danego typu zajęć (teoretycznych, praktycznych). Pomieszczenia, w których przeprowadzane będą zajęcia, muszą posiadać zaplecze socjalne i sanitarne oraz odpowiednie udogodnienia /dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami (*jeżeli dotyczy*). Sale powinny być przystosowane do liczby uczestników kursu oraz spełniać wymogi bhp i ppoż., a także wymagania związane z występowaniem stanu epidemii.
5. Zajęcia powinny odbywać się na terenie Gminy Kikół lub w odległości nie większej niż 50 km od siedziby Zamawiającego (87-620 Kikół, Plac Kościuszki 7). W przypadku realizacji kursu poza terenem Gminy Kikół Wykonawca zobowiązany jest zapewnić uczestnikom transport do i z miejsca przeprowadzania zajęć.
6. Wykonawca zapewnia wszelkie narzędzia, urządzenia, sprzęt, materiały i pomoce dydaktyczne, itd. niezbędne do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych. Każdy uczestnik musi mieć indywidualny dostęp do urządzeń i sprzętu wykorzystywanego w trakcie uczestnictwa w zajęciach.
7. Wykonawca w terminie do 7 dni od dnia zawarcia umowy zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu:
 - 1) szczegółowy program kursu z uwzględnieniem predyspozycji i potrzeb uczestników Projektu;
 - 2) szczegółowy harmonogram realizacji zajęć.
8. Szczegółowy program kursu powinien zawierać w szczególności:
 - 1) cel kursu;
 - 2) plan nauczania określający tematy zajęć (treści kształcenia) i ich wymiar (liczbę godzin) z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne,
 - 3) metody nauczania,
 - 4) etapy nabycia kwalifikacji/ kompetencji:
 - a) zdefiniowanie wzorca - efektów uczenia się, które mają osiągnąć uczestnicy w wyniku przeprowadzonych zajęć,
 - b) określenie sposobu oceny - przeprowadzenia weryfikacji na podstawie przyjętych kryteriów oceny po przeprowadzonych zajęciach;
 - 5) wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych, literatury;
 - 6) sposób organizacji kursu;
 - 7) dane osoby/osób prowadzącej/yh zajęcia (trenerów/instruktorów);
 - 8) sposób prowadzenia nadzoru nad zajęciami.
9. Szczegółowy harmonogram realizacji zajęć powinien zawierać w szczególności: daty prowadzenia zajęć z planowaną liczbą godzin zajęć (teoretycznych i praktycznych)

w poszczególnych dniach oraz informacje o miejscu/ach (dokładny/e adres/y) prowadzenia zajęć.

10. Program kursu oraz harmonogram podlegają uzgodnieniu przez Zamawiającego. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do programu lub harmonogramu, Wykonawca jest zobowiązany do ich uwzględnienia.
11. Dla celu sporządzenia programu oraz harmonogramu przyjmuje się, że liczba godzin kursu to faktyczny czas przebywania uczestnika na kursie, obejmujący zajęcia i przerwy – podczas zajęć jedna godzina kursu liczy 60 minut i obejmuje zajęcia dydaktyczne trwające 45 minut oraz przerwę trwającą średnio 15 minut; długość przerw może być ustalana w sposób elastyczny; dzień kursu nie może kończyć się przerwą.
12. W trakcie realizacji kursu Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia zgłaszanych przez Zamawiającego dodatkowych wymagań, dotyczących indywidualnych potrzeb uczestników, programu, zawartości merytorycznej czy sposobu prowadzenia zajęć.
13. Wykonawca zobowiązany jest do opracowania materiałów szkoleniowych, dostosowanych do potrzeb uczestników Projektu (w tym osób niepełnosprawnych – jeżeli dotyczy) oraz ankiet.
14. W ramach zamówienia Wykonawca zobowiązany jest do:
 - 1) skierowania uczestników na badania lekarskie (jeżeli takie badania są wymagane);
 - 2) ubezpieczenia uczestników kursu od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z udziałem w kursie oraz w drodze do i z miejsca prowadzenia zajęć;
 - 3) wyposażenia każdego uczestnika w:
 - a) w środki ochrony indywidualnej, sprzęt ochronny i inne wyposażenie, niezbędne do realizacji zajęć praktycznych,
 - b) materiałów pomocniczych, np. długopis, notes i inne materiały niezbędne do przeprowadzenia zajęć,
 - c) materiały szkoleniowe, które muszą być nowe (bez śladów wcześniejszego użytkowania), adekwatne do treści prowadzonych zajęć.
15. Wykonawca w dniach, w których liczba godzin zajęć przekroczy 4 godziny zegarowe, ale nie przekroczy 6 godzin zegarowych, zapewni uczestnikom poczęstunek w formie przerwy kawowej (kawa/herbata/sok/woda + słodkie i słone przekąski/owoce). Wykonawca w dniach, w których liczba godzin zajęć przekroczy 6 godzin zegarowych zapewni uczestnikom poczęstunek w formie przerwy kawowej (kawa/herbata/sok/woda + słodkie i słone przekąski/owoce) oraz danie gorące (drugie danie).
16. Wykonawca zobowiązany jest do oznakowania miejsca (pomieszczeń), w którym będą prowadzone zajęcia, wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją kursu oraz materiałów szkoleniowych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie realizacji projektów w ramach RPO WP 2014 – 2020.
17. Podczas realizacji zajęć Wykonawca zobowiązany jest do informowania uczestników kursu, iż biorą oni udział w projekcie współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
18. Kursy muszą być realizowane w oparciu o obowiązujące w tym zakresie akty prawne oraz obejmować tematykę zgodną z programem kursu.

19. Po zakończeniu danego kursu Wykonawca wystawi uczestnikom zajęć certyfikaty/zaświadczenia o nabyciu określonych kwalifikacji oraz o ukończeniu kursu zawierające informację o jego tematyce oraz wymiarze godzin.
20. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić na bieżąco dokumentację dotyczącą uczestników kursu, w szczególności:
 - 1) dziennik zajęć edukacyjnych;
 - 2) listy obecności uczestników kursu na zajęciach teoretycznych i praktycznych.
21. Wykonawca, zobowiązany jest do wykonania w zapisie elektronicznym dokumentacji fotograficznej z realizacji kursu.
22. W terminie 7 dni od dnia zakończenia kursu Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu wszelkiej dokumentacji związanej z przebiegiem kursu, na którą składa się w szczególności:
 - 1) dziennik zajęć edukacyjnych, który musi zawierać: nazwę i zakres kursu, listę uczestników, cele kursu, program kursu określający tematy zajęć edukacyjnych oraz ich wymiar czasowy, z uwzględnieniem części teoretycznej i części praktycznej - szczegółowe bloki tematyczne oraz czasowy program realizacji kursu ze wskazaniem liczby godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych zagadnień teoretycznych i praktycznych oraz wskazanie nazwiska instruktora/trenera, który realizował dany zakres tematyczny;
 - 2) oryginały list obecności uczestników kursu na zajęciach teoretycznych i praktycznych, podpisane przez uczestników;
 - 3) udokumentowanie nabycia przez uczestników kwalifikacji/kompetencji, tj. zrealizowania etapów nabywania kompetencji: określenie wzorca, zdefiniowanie efektów uczenia się, ocena - przeprowadzenie weryfikacji na podstawie kryteriów oceny oraz porównanie uzyskanej oceny i założonego wzorca;
 - 4) protokół z egzaminu, jeżeli takowy został przeprowadzony;
 - 5) podpisane przez uczestników kursu listy (oryginał), potwierdzające odbiór wydanych certyfikatów/ zaświadczeń o nabyciu określonych kompetencji/kwalifikacji;
 - 6) podpisane przez uczestników kursu listy (oryginał), potwierdzające odbiór wydanych uczestnikom kursu materiałów szkoleniowych;
 - 7) dokumentacja fotograficzna (w zapisie elektronicznym, min. 20 zdjęć) dokumentująca przebieg kursu;
 - 8) w przypadku zajęć trwających ponad 6 godzin zegarowych – podpisane przez uczestników kursu listy (oryginał), potwierdzające odbiór obiadu (drugie danie).
23. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia kadry (instruktorów/trenerów) posiadającej kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, odpowiednie do prowadzenia zajęć w zakresie danego kursu (części zamówienia).
24. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za uczestników kursu w trakcie jego trwania, a także za ewentualne szkody, które mogą powstać w związku z ich udziałem w kursie.
25. Wykonawca, zobowiązany jest do stałego kontaktu z Zamawiającym (na czas trwania usługi) oraz do niezwłocznego informowania Zamawiającego o sytuacjach, które mogą mieć lub mają wpływ na realizację kursu oraz o innych zagadnieniach istotnych dla realizacji zamówienia.

26. Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego udostępniania do wglądu na żądanie podmiotów uprawnionych do kontroli wszelkich dokumentów związanych z realizowanym Projektem.
27. Wykonawca w cenie oferty brutto (cenie jednostkowe brutto za przeszkolenie jednego uczestnika) powinien uwzględnić wszystkie koszty związane ze zorganizowaniem i przeprowadzeniem kursu, wynikające ze niniejszego opisu przedmiotu zamówienia.
28. Wykonawca zobowiązany jest do przeniesienia pełni autorskich praw majątkowych do wszelkich materiałów wytworzonych i wykorzystanych podczas realizacji zamówienia na Zamawiającego. Wykonawcy nie będzie przysługiwać dodatkowe wynagrodzenie z tego tytułu.
29. Zamawiający nie dopuszcza włączenie uczestników kursu do innej (np. własnej) grupy, dla której Wykonawca realizuje przedmiotowy kurs.

Załącznik
do Szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia

Załącznik nr 8 „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego” do Wytocznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r.

(źródło: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>)

Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

W ramach programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w perspektywie finansowej 2014-2020 jednym ze wskaźników rezultatu jest *liczba osób, które uzyskały kwalifikacje*. Jest to wskaźnik wspólny, który obowiązkowo monitorowany jest we wszystkich projektach EFS. Jest to również wskaźnik kluczowy w niektórych obszarach interwencji EFS np. w ramach projektów dotyczących aktywizacji zawodowej (priorytet inwestycyjny 8i – *liczba osób które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*) lub aktywizacji społeczno-zawodowej (priorytet inwestycyjny 9i – *liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*). W przypadku takich projektów EFS, wskaźnik ten jest wymagany do spełnienia i brak jego realizacji może powodować nie kwalifikowalność wydatków z tytułu zastosowania reguły proporcjonalności. Istotne jest więc, aby beneficjenci i instytucje uczestniczące w systemie wdrażania EFS rozumieli jak należy interpretować wskaźnik dotyczący uzyskiwania kwalifikacji w projektach EFS.

Niniejszy dokument został opracowany przez Ministerstwo Rozwoju (obecnie: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych i Ministerstwem Edukacji Narodowej na podstawie *Raportu Referencyjnego. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji na rzecz Uczenia się przez całe życie do europejskiej ramy kwalifikacji* opracowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych oraz ustawy o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* z dnia 22 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 226), zwanej dalej „ustawą o ZSK”. Ma być odpowiedzią na liczne wątpliwości dotyczące interpretacji pojęć odnoszących się do uzyskiwania kwalifikacji w projektach współfinansowanych ze środków EFS.

Materiał jest interpretacją Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju i jego rolą nie jest ogólne definiowanie kwalifikacji, ale wyjaśnienie, w jaki sposób mierzyć wskaźniki EFS dot. uzyskiwania kwalifikacji. Opracowanie będzie obowiązywać do czasu pełnego uruchomienia Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji i ujęcia w nim odpowiedniej liczby tzw. kwalifikacji rynkowych. Ministerstwo przekaże informację o terminie, do kiedy powyższe zasady będą miały charakter obowiązujący w kontekście realizacji projektów współfinansowanych z EFS, a od kiedy za kwalifikacje będzie można uznać wyłącznie te określone w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji.

1. Pojęcie kwalifikacji

Kwalifikacja to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji poza formalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania.

Zgodność z ustalonymi wymaganiami oznacza, że wymagania dotyczące efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), składających się na daną kwalifikację opisane są w języku efektów uczenia się. Ponadto, dla kwalifikacji powinny być również określone wymagania dotyczące walidacji, a proces nadawania kwalifikacji (walidacji i certyfikowania) powinien być objęty zasadami zapewniania jakości.

Opisanie kwalifikacji za pomocą **efektów uczenia się** jest ważne z kilku powodów. Po pierwsze, pozwala w przejrzysty sposób przedstawić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osób posiadających kwalifikację. Stanowi więc cenne źródło informacji dla osób planujących swoją ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego oraz

dla pracodawców. Po drugie, podejście oparte na efektach uczenia się w centrum uwagi stawia osiągnięcia osób uczących się. Dzięki temu każda osoba – niezależnie od miejsca uczenia się i czasu poświęconego na uczenie się – może formalnie potwierdzić swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne oraz przygotowanie do podejmowania określonych zadań. Po trzecie, rozwiązanie to umożliwi odniesienie kwalifikacji do jednego z ośmiu poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji¹, a za jej pośrednictwem do Europejskiej Ramy Kwalifikacji. Ułatwi w ten sposób porównywanie ze sobą kwalifikacji funkcjonujących na krajowym i międzynarodowym rynku pracy.

Efekty uczenia się dla danej kwalifikacji powinny zostać opisane w sposób zrozumiały dla osób rozpoczynających naukę, powinny być konkretne i jednoznaczne oraz możliwe do osiągnięcia. Ponadto muszą być mierzalne i możliwe do zaobserwowania oraz do zweryfikowania. Podczas formułowania wyrażen opisujących efekty uczenia się pomocne jest korzystanie czasowników opisujących czynności, działania, które potrafi wykonać osoba posiadająca daną kwalifikację.

Przykłady efektów uczenia się:

Kwalifikacja	Źródło informacji nt. kwalifikacji i efektów uczenia się	Wybrane efekty uczenia się dla danej kwalifikacji <i>Osoba ucząca się:</i>
Lekarz weterynarii	Program kształcenia na studiach jednolitych magisterskich na kierunku Weterynaria	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady żywienia zwierząt, układa i analizuje dawki pokarmowe – opisuje i wyjaśnia procesy metaboliczne na poziomie molekularnym, komórkowym – wykonuje badania przed- i poubojowe oraz ocenia jakość produktów pochodzenia zwierzęcego
Magister farmacji	Program kształcenia na studiach jednolitych magisterskich na kierunku Farmacja	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ środków dezynfekujących i antyseptycznych na drobnoustroje – wykorzystuje techniki biologii molekularnej w diagnostyce mikrobiologicznej
Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej	Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej w zakresie matematyki (klasy I-III)	<ul style="list-style-type: none"> – liczy w przód i w tył od danej liczby po 1 – waży przedmioty używając kilogram, dekagram, gram
Świadectwo dojrzałości (matura)	Nowa podstawa programowa Geografia – liceum (zakres podstawowy)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na czym polegają zmiany na rynku pracy w skali globalnej, regionalnej i wynikające z rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych – dokonuje oceny zjawiska uzależnienia produkcji energii na świecie od źródeł zaopatrzenia surowców nieodnawialnych, potrafi wyjaśnić twierdzenie „ropa rządzi światem”

Przykłady zestawów efektów uczenia się i kryteriów ich weryfikacji, oparte na pilotażowych opisach kwalifikacji opracowanych w projekcie przygotowującym wdrożenia krajowego systemu kwalifikacji*

Kwalifikacja	Źródło informacji nt. kwalifikacji i efektów uczenia się	Efekty uczenia się dla wybranego zestawu danej kwalifikacji	Kryteria weryfikacji przypisane danym efektom uczenia się
Planowanie i realizacja animacji czasu wolnego	Projekt kwalifikacji*	Realizuje program imprezy	<ul style="list-style-type: none"> – Dostosowuje sposób realizacji imprezy do oczekiwań i możliwości uczestników – Zapewnia świadczenia zastępcze w przypadku braku możliwości realizacji programu

¹ Polska Rama Kwalifikacji – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji. Kwalifikacje, które zostaną wpisane do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji będą miały przypisany odpowiedni poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

(zestaw: Realizacja imprezy)		Sprawuje opiekę nad uczestnikami imprezy	<ul style="list-style-type: none"> – Prezentuje procedury postępowania w sytuacjach niebezpiecznych – Stosuje przepisy prawa dotyczące zapewnienia uczestnikom imprezy bezpieczeństwa – Prezentuje różnorodne sposoby rozwiązywania sytuacji problemowych – Udziela uczestnikom imprezy niezbędnej pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami etyki zawodowej
Konserwowanie nadwozia pojazdów samochodowych (zestaw: Przygotowanie do realizacji usługi mycia i konserwacji nadwozia)	Projekt kwalifikacji*	Konsultuje z klientem zakres mycia i konserwacji nadwozia pojazdu	<ul style="list-style-type: none"> – Określa zakres mycia i konserwacji nadwozia pojazdu – Przyjmuje zamówienie na usługę mycia i konserwacji
		Dobiera środki, urządzenia i technologie wykorzystywane podczas mycia i konserwacji nadwozia pojazdu	<ul style="list-style-type: none"> – Dobiera technologię mycia i konserwacji poszczególnych elementów nadwozia pojazdu – Rozpoznaje lakiery stosowane na nadwoziach pojazdów – Rozpoznaje materiały z których wykonane są zderzaki, lusterka, listwy boczne – Dobiera urządzenia wykorzystywane podczas mycia i konserwacji nadwozia pojazdu – Dobiera środki stosowane do mycia i konserwacji nadwozia pojazdu
		Określa koszty wykonania usługi	<ul style="list-style-type: none"> – Określa na podstawie cennika koszty mycia i konserwacji nadwozia pojazdu – Sporządza rachunek za wykonaną usługę mycia i konserwacji

* Projekty kwalifikacji przygotowane w ramach projektu „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji na rzecz uczenia się przez całe życie”.

Walidacja to wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są te efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację wieńczy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.

Certyfikowanie to procedura, w wyniku której osoba ucząca się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument stwierdzający, że osiągnęła określoną kwalifikację. Certyfikowanie następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. W przypadku niektórych kwalifikacji walidacja i certyfikowanie są prowadzone przez różne podmioty (np. egzamin na prawo jazdy przeprowadza Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, natomiast dokument, tj. prawo jazdy, wydaje starosta powiatu). Certyfikaty i inne dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji powinny być **rozpoznawalne i uznawane** w danym sektorze lub branży.

Z uwagi na trwające prace nad wdrożeniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, nie jest możliwe wskazanie pełnej listy instytucji certyfikujących oraz samych kwalifikacji. Za kwalifikacje należy uznać te, które są nadawane **w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego** oraz **te nadawane przez organy władz publicznych i samorządowych**, (np.: Urząd Dozoru Technicznego). Natomiast w zakresie pozostałych kwalifikacji ważnych dla rynku pracy, każda instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie (IP, IZ) decyduje o uznaniu danego dokumentu za potwierdzający uzyskanie kwalifikacji na podstawie powyższych przesłanek (walidacji, certyfikowania, rozpoznawalności i uznawalności w danej branży). Właściwa instytucja powinna dokonać weryfikacji uznania kwalifikacji na etapie uzgodnionym z Beneficjentem. Sposób i etap dokonywania uzgodnień w zakresie uznania kwalifikacji powinien być określony przez właściwą instytucję w regulaminie konkursu lub w umowie o dofinansowanie. Dopuszcza się sytuację, w której wniosek o dofinansowanie nie precyzuje tematyki

szkoleń (jest ona ustalana w trakcie realizacji projektu np. na podstawie IPD), wówczas beneficjent powinien zostać zobowiązany do dostarczenia właściwej instytucji (będącej stroną umowy) informacji stanowiącej podstawę do potwierdzenia uznania kwalifikacji, co do zasady przed rozpoczęciem szkolenia. Beneficjent projektu powinien zostać zobowiązany do dostarczenia informacji o podstawie prawnej lub innych uregulowaniach, które stanowią podstawę dla instytucji do przeprowadzenia procedury certyfikowania oraz uzasadnienie dla potwierdzenia rozpoznawalności certyfikatu w danym sektorze lub branży, w zakresie której wydane zostaną certyfikaty.

Docelowym katalogiem możliwych do uzyskania w Polsce kwalifikacji będą kwalifikacje, które zostaną wpisane do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (o którym mówi *ustawa o ZSK*), dla których zostanie określony poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wpis kwalifikacji do ZRK będzie możliwy po spełnieniu określonych procedur (przygotowania opisu kwalifikacji, wymagań dotyczących walidacji oraz zasad zapewniania jakości).

2. Możliwości uzyskiwania kwalifikacji

a. Kwalifikacje nadawane w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego

Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są:

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz. 1481, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019 poz. 316)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 622, z późn. zm.).

Kwalifikacje w zawodzie

Uczniowie kończący naukę w zasadniczych szkołach zawodowych lub technikach przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodach (egzaminu zawodowego). Do tego samego egzaminu przystąpić mogą również uczniowie szkół policealnych, w których prowadzone było kształcenie zawodowe, osoby, które ukończyły naukę zawodu u rzemieślnika oraz uczestnicy kwalifikacyjnego kursu zawodowego (jednej z pozaszkolnych form kształcenia). Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie wybranej kwalifikacji. Kwalifikacyjny kurs zawodowy może być organizowany zarówno przez publiczne jak i niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych prowadzące kształcenia zawodowe, publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki, o których mowa w art. 68a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jak również przez instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.) oraz podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2. ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE). (Wymogi dotyczące organizacji kwalifikacyjnych kursów zawodowych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych).

b. Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych

Do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo-rozwojowych (m.in: Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorządy zawodowe).

Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują uzyskiwanie kwalifikacji zgodnie ze wspomnianymi wcześniej przesłankami (walidacja, certyfikacja).

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego

obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie, egzaminem czeladniczym, mistrzowskim lub egzaminem sprawdzającym.

c. Kwalifikacje rynkowe

Do czasu pełnego uruchomienia Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji można wskazać przykłady kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, które **mają znaczenie w określonych środowiskach działalności społecznej lub zawodowej oraz mają stworzony własny system walidacji i certyfikowania**. Ponadto pomimo braku regulacji ze strony państwa polskiego, **kwalifikacjami są również certyfikaty, dla których wypracowano już system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym**. Do takich kwalifikacji należą m.in.:

➤ Kwalifikacje finansowe

- Dyplomowany Pracownik Bankowy (Związek Banków Polskich);
- Specjalista ds. rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce);
- Certyfikat z zakresu zarządzania ryzykiem (Warszawski Instytut Bankowy);
- Certyfikat Dealera WIB/ACI Polska (Warszawski Instytut Bankowy);
- Certyfikat z zakresu controllingu bankowego (Warszawski Instytut Bankowy);
- Certyfikowany Konsultant Finansowy (Związek Banków Polskich);
- Specjalista ds. Analizy Kredytowej (Związek Banków Polskich);
- certyfikaty z zakresu doradztwa finansowego, oparte na standardzie EFPA (European Financial Planning Association);
- Certyfikat ogólnobankowy ECB EFCB (EBTN/SSKBP) (Warszawski Instytut Bankowy).

➤ Kwalifikacje komputerowe/informatyczne:

- Certyfikaty kwalifikacji komputerowych;
- Certyfikat EPP e-Urzędnik;
- Europejski Certyfikat Zawodu Informatyka na poziomie bazowym (EUCIP CORE);
- Oracle Certyfikat Java;
- Certyfikaty Microsoft.

➤ Kwalifikacje językowe

- Certyfikaty potwierdzające znajomość języków obcych wg klasyfikacji „Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment” - „Europejski System Opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie”.

➤ Kwalifikacje zarządzania projektami:

- np.: Prince2 Foundation, PRINCE2 Practitioner, PMI, PMP, PMBOK.

Wykazane powyżej certyfikaty i kwalifikacje stanowią jedynie przykłady i nie należy ich traktować jako zamkniętej listy.

3. Instytucje certyfikujące

Przez instytucję certyfikującą należy rozumieć podmiot, który uzyskał uprawnienia do certyfikowania, spełniając wymogi określone w ustawie o ZSK z dnia 22 grudnia 2015 r., a w okresie przejściowym także podmiot, który spełnia podstawowe wymogi określone w ustawie o ZSK. Instytucjami certyfikującymi mogą być np.: uczelnie, szkoły, okręgowe komisje egzaminacyjne, instytucje szkoleniowe, stowarzyszenia zawodowe, organy administracji publicznej.

Instytucje certyfikujące mogą samodzielnie przeprowadzać walidację (w takiej sytuacji procesy walidacji i certyfikacji muszą być odpowiednio rozdzielone). Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy o ZSK z dnia 22 grudnia 2015 r. instytucje certyfikujące mogą przekazywać ją do **instytucji walidujących**, np. centrów egzaminacyjnych, instytucji szkoleniowych, które posiadają stosowne akredytacje, szkół. W przypadku upoważnienia instytucji walidującej do przeprowadzenia walidacji odpowiedzialność za prawidłowo przeprowadzany proces spoczywa na instytucji certyfikującej (Art. 47 ust. 3 ustawy o ZSK).

W projektach realizowanych ze środków EFS można wykazywać wyłącznie kwalifikacje, których jakość gwarantują odpowiednie procedury i nadzór sprawowany przez konkretny podmiot. Aby zapewnić jakość walidacji i certyfikowania instytucje certyfikujące muszą zapewnić rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji (Art.63 ust. 3 pkt 1 ustawy o ZSK).

Przykłady instytucji pełniących role instytucji certyfikujących dla różnych kwalifikacji:

Nazwa kwalifikacji	INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA
Kwalifikacje ze szkolnictwa zawodowego	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne
Kwalifikacje rzemieślnicze	Izby rzemieślnicze (Egzaminy przeprowadzają komisje egzaminacyjne przy izbach rzemieślniczych)
ECDL	Polskie Towarzystwo Informatyczne (Egzaminy przeprowadzają Centra Egzaminacyjne akredytowane przez PTI)
Licencje lotnicze	Urząd Lotnictwa Cywilnego
Kwalifikacje w sektorze bankowym i finansowym	Warszawski Instytut Bankowości
Uprawnienia budowlane	Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa
Uprawnienia budowlane w telekomunikacji	Stowarzyszenie Budowniczych Telekomunikacji
Specjalizacje lekarskie	Centrum Egzaminów Medycznych
Dyplomowany księgowy	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (Egzaminy przeprowadzają Oddziały Okręgowe Stowarzyszenia Księgowych w Polsce)
Trener Organizacji Pozarządowych	Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych
Prawo jazdy (wszystkie kategorie)	Starosta powiatu/Prezydent miasta (Egzaminy przeprowadza Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego)
Obsługa i konserwacja urządzeń technicznych	Urząd Dozoru Technicznego Transportowy Dozór Techniczny
Instalator mikro- i małych instalacji OZE	Urząd Dozoru Technicznego
Eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci energetycznych	Urząd Regulacji Energetyki
Spawacz	Instytut Spawalnictwa Urząd Dozoru Technicznego, Polski Rejestr Statków
Rzecznik patentowy	Samorząd Rzeczników Patentowych
Adwokat	Samorząd Adwokacki

Marynarz	Urząd Morski
Inspektor dozoru jądrowego	Państwowa Agencja Atomistyki
Biegły rewident	Krajowa Izba Biegłych Rewidentów
Logistyk	Krajowa Organizacja Certyfikująca Europejskiego Towarzystwa Logistycznego (Egzaminy przeprowadza Instytut Logistyki i Magazynowania)
Operator wózka widłowego	Urząd Dozoru Technicznego lub Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
Agent ubezpieczeń	Komisja Nadzoru Finansowego (Egzaminy przeprowadza Zakład Ubezpieczeń)
Uprawnienie tankowania gazu LPG na stacjach paliw	Transportowy Dozór Techniczny
Tłumacz przysięgły	Minister Sprawiedliwości (Egzaminy przeprowadza Państwowa Komisja Egzaminacyjna)
Barman	Stowarzyszenie Polskich Barmanów
Operator żurawi wieżowych	Urząd Dozoru Technicznego
Operator urządzeń transportu bliskiego – podesty ruchome przejezdne	Urząd Dozoru Technicznego
Uprawnienie do wykonywania zawodu Siostry PCK	Polski Czerwony Krzyż
Elektryk	Urząd Regulacji Energetyki
Palacz kotłów CO	Urząd Regulacji Energetyki

Wykazane powyżej instytucje certyfikujące i kwalifikacje stanowią jedynie przykłady i nie należy ich traktować jako zamkniętej listy.

Informacje nt. instytucji certyfikujących osoby, akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji, można znaleźć na stronie internetowej www.pca.gov.pl (zakładka: akredytowane podmioty/jednostki certyfikujące osoby). Wykaz akredytowanych jednostek certyfikujących znajduje się również na stronie Rady Głównej Instytutów Badawczych (zakładka: Laboratoria Akredytowane/Wykaz akredytowanych jednostek certyfikujących).

Lista sprawdzająca do weryfikacji czy dany dokument można uznać za potwierdzający kwalifikację na potrzeby mierzenia wskaźników monitorowania EFS dot. uzyskiwania kwalifikacji

Pytanie	TAK	NIE
I. Uznawane kwalifikacje		
1. Czy wydany dokument jest potwierdzeniem uzyskania kwalifikacji w zawodzie?		
2. Czy dokument został wydany przez organy władz publicznych lub samorządów zawodowych na podstawie ustawy lub rozporządzenia?		

3. Czy dokument potwierdza uprawnienia do wykonywania zawodu na danym stanowisku (tzw. uprawnienia stanowiskowe) i jest wydawany po przeprowadzeniu walidacji?		
4. Czy dokument jest certyfikatem, dla którego wypracowano system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym?		
<p>Jeżeli <u>co najmniej jedna</u> z odpowiedzi jest <u>twierdząca</u>, <u>dany dokument można uznać za potwierdzający uzyskanie kwalifikacji.</u></p>		
<p>Jeżeli na żadne z powyższych pytań nie udzielono odpowiedzi twierdzącej, należy przejść do pkt II.</p>		
<p align="center">II. Warunki umożliwiające uznanie danego dokumentu za potwierdzający uzyskanie kwalifikacji</p>		
1. Czy dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawiera opis efektów uczenia się?		
2. Czy procesy kształcenia oraz walidacji są realizowane z zapewnieniem rozdzielności funkcji?		
<p>3. Czy dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji jest rozpoznawalny i uznawalny w danej branży/sektorze, tzn. czy otrzymał pozytywne rekomendacje od:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co najmniej 5 pracodawców danej branży/ sektorów lub • związku branżowego, zrzeszającego pracodawców danej branży/ sektorów? 		
<p>Jeżeli na <u>każde</u> z powyższych pytań z części II listy odpowiedź jest <u>twierdząca</u>, dany dokument można uznać za potwierdzający uzyskanie kwalifikacji.</p>		